

همه مردان پادشاه - استونز زایلیان - ۲۰۰۶

جک باردن (جوو لائو): برای یافتن چیزی،

هر چیزی،

یک حقیقت بزرگ یا یک جفت عینک از دست رفته،

شما باید ااور باور کنید که یافتن آن نوعی پیروزی است.

جلال مظلوم زیست و مظلوم رفت

پیکر جلال مقامی درحالی به سمت خانه ابدی‌اش بدرقه شد که همه دوستانش با اشک و بغض در سوگش سخن می‌گفتند. ابولحسن تهامی‌نژاد، از دوبلورهای باسابقه کشورمان، در این مراسم با اشاره به پیکر جلال مقامی که پیش از خاک‌سپاری به خانه هنرمندان منتقل شده بود، خطاب به حاضران گفت: «این پیکر جلال مقامی است. پایان یک سفر پرحادثه شصت‌و‌اندی ساله در جاده پریچ‌وخم هنر».

به گزارش ایسنا تهامی‌نژاد سپس آهنگ «رسم زومونه» از رسول نجفیان را با چشمانی گریان خواند و خطاب به جلال مقامی گفت: «یادت می‌آید وقتی همدیگر را دیدیم، سال ۱۳۳۸ بود. قرار بود در نمایش بازی کنیم. تو با هوشنگ بهشتی پشت صحنه آمدی. جوانی سفید، موبور و بلندقد دبیرستانی بودی که گفתי دوبله هم می‌کنی. من ۲۱ساله بودم تو ۱۸ساله. هر دو نقش‌های کوچک می‌گفتم. یادت هست چقدر در اتاق انتظار می‌خندیدیم این‌قدر که ضبط خراب می‌شد و با اخم و تخم ساکتمان می‌کردند. با کارکردن کنار هم رفقای جون‌جونی شدیم. کنار هم آپارتمان گرفتیم و در ازدواج اولم شاهد عقدم بودی. با هم کوه‌نوردی می‌رفتیم، با هم در استودیوهای مختلف کار کردیم؛ بیشتر از همه در استودیو دماوند. تو یکی از ستاره‌های دوبله شدی، «شکوه علفزار» را حرف زدی. صدای تو در همه خانه‌های ایران بود. مردم دانستنی‌ها را از «دیدنی‌ها» تو یاد می‌گرفتند. سریال «شرلوک هولمز» را دوبله کردی با صدایی که انگار از پوست بازیگر خارج می‌شد. لیاقت داشتی که از تو ده‌ها فیلم بسازند اما فقط یکی ساختند. از تو خواستند برای فیلم صامت لورل هارادی دیالوگ اختراع کنی و فیلم صامت را به ناطق تبدیل کردی. بعد مدید دوبلاژ شدی و خیلی از فیلم‌هایی که مدیر دوبلاژش بودی مورد تأیید تماشاگر قرار گرفت. چند سال در خدمت هنر بودی؟ بیش از ۶۰ سال و حالا تصمیم گرفتی پیش دوستان پیش چنگیز، پیش حسن، پیش رفعت ممسر نابغه هنرمندت بروی. به همه‌شان سلام برسان. ان‌شاءالله من هم به‌زودی به شما ملحق شوم».

محمود قنبری، دیگر دوبلور قدیمی کشورمان نیز در مراسم تشییع پیکر جلال مقامی چنین گفت: «جلال هم پیکر کشیدم. استاد جلال مقامی، والامقام دوبله پس از تحمل مدتی بیماری و پذیرش انزوا، روی در نقاب خاک کشید. گوینده، مدیر دوبلاژ و مجری محبوب و خوش صدا. هنرهایی که از درون و برونش می‌جوید. سه سال گذشته داس مرگ مزرعه برپار پیش‌کسوتان ما را درو کرد و آخرینش جلال. جای تأسف است که باید اسسم همکاران قدیمی خود را با واژه مرحوم همراه کنم. جلال جای هنرمندان بزرگی مانند رابین ویلیامز و راجندرا کومار حرف زد. در فیلم‌های فارسی زیادی هم گویندگی کرد. اینمیشن «شیرشاه» هم از دیگر کارهای اوست که مورد توجه واقع شد. در دهه ۶۰ با برنامه «دیدنی‌ها» حدود ۱۰ سال به‌طور هفتگی به روی آنتن می‌رفت. اینها بخش کوچکی از کارهایش بود که فکر کردم برای نسل جوان دوبله جذاب و برای بزرگ‌تراها تجدید خاطره باشد. در سال‌های اخیر به دلیل بیماری صدایش صلابت خودش را از دست داده بود و کمتر حرف می‌زد. اینها رفتند، ما هم می‌رویم و تنها صداست که می‌ماند».

ناصر ممدوح، دوبلور باسابقه و بازیگر، هم در مراسم تشییع دوست و همکارش گفت: «جلال مقامی مظلوم زیست و مظلوم رفت. از فقدان ایشان بسیار متأثرم و حرف‌زدن برابرم مشکل است».

منوچهر والی‌زاده هم گفت: «دل‌م برای یک چیز تنگ می‌شود. همیشه سر کار که بودیم، جلال عزیز وقتی مدیر دوبلاژی می‌کرد و من برایش برخی فیلم‌ها را حرف می‌زدم، وقتی دیر می‌کردم صدا می‌زد بپرسم بیا دیدگر! متأسفانه پدرم رفت. به همین راحتی. چقدر زود به زود امسال همکاران درجه‌یکمان را از دست دادیم. اصلا فکرش را نمی‌کردم. هنرنمایی جلال در دو فیلم «دکتر ژوواگو» و «طلای مکتا» را هیچ وقت یادم نمی‌رود. در هر دو فیلم عمر شریف بازی در دو نقش متفاوت بازی کرده بود و جلال مقامی با هنرنمایی خودش و با صدای شیرین، گرم و رسایش جای این دو نقش با صداهای مختلف حرف زد. هیچ‌گاه فراموش نمی‌کنم. جلال مقامی را خیلی زود از دست دادیم. من پدرم را از دست دادم. به جلال هم می‌گفتم من از تو بزرگ‌تر هستم، چرا به من می‌گویی پسرم؛ می‌گفت همه اهالی دوبله بچه‌های من هستند. آن قدر خوب و خوش‌رفتار بود که هر چه بگویم، کم گفته‌ام. از طرف جلال به شما می‌گویم همه شما را دوست داریم. ان‌شاءالله همه کسانی که تازه به این رشته آمده‌اند، بدانند کسانی در این رشته بودند که زحمت کشیدند این حرفه را نگه دارند. با جلال خداحافظی نمی‌کنم؛ چون صدایش همیشه هست».

شیرازه حضرتی، دوبلور و خواهرزاده جلال مقامی، هم در سوگ ازدست‌دادن دایی خود چنین بیان کرد: «ما به عشق صداهای شما عاشق دوبله شدیم و وارد این حرفه شدیم. خوش به سعادتمان که دورانی را با شما گذرانندیم و شاکردی‌تان را کردیم و بدا به حالمن که در این سال‌ها شاهد از دست رفتن استادان‌مان بودیم».

در ادامه مراسم محمدمهدی عسگرپور، مدیرعامل خانه هنرمندان، گفت: «ایشان چند نسل را با آثار خود آشنا کردند. کارنامه درخشانی را شکل دادند که راز ماندگاری یک هنرمند بزرگ است. اخلاق نیکوی ایشان درخورتوجه بود. جای بسیاری از این استادان به این سادگی بر نمی‌شود».

در مراسم تشییع پیکر این هنرمند افرادی مانند ناصر ممدوح، ابوالحسن تهامی‌نژاد، محمود قنبری، منوچهر والی‌زاده، شهرروز ملک‌آرایی، جواد پزشکیان، جلیل فرجاد، علی‌همت مومیوند، منوچهر زنده‌دل، افشین زی‌نوری، اردشیر منظم و فرزاد حسنی (مجری مراسم) حضور داشتند. او در قطعه هنرمندان بهشت زهرا و در طبقه فوقانی مزار مهرداد عشقیان، مجری و گوینده رادیو و در جوار مزار امین تارخ، بازیگر، به خاک سپرده شد. فردا سه‌شنبه ـ دهم آبان‌ماه ـ از ساعت ۱۳:۰۰ تا ۱۴:۳۰ مراسم یادبود زنده‌یاد جلال مقامی در مسجد جامع شهرک غرب برگزار خواهد شد.

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۴۷۰ و ۸۸۹۲۵۶۴۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: مصیم • تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

دوشنبه ۹ آبان ۱۴۰۱ • ۵ ربیع الثانی ۱۴۴۴ • ۳۱ اکتبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۴۰۸ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۱:۴۸ • اذان مغرب ۱۷:۲۹

اذان صبح فردا ۵:۰۱ • طلوع آفتاب ۶:۲۶

زمان فیزیکی و زمان انسانی

عبادالرضا ناصرمقدسی

متخصص مغز و اعصاب

به تاریخ وقایع طبیعی و فیزیکی کاری نداریم. کاری نداریم فلان آتشفشان در چه سالی فوران کرد یا دایناسورها چند میلیون سال روی زمین زندگی کردند. موضوع تاریخ آن‌گونه‌که در بحث ما می‌آید، تاریخ انسان‌هاست. پس موضوع آدم‌هاست. تاریخ هم بازگویی داستان همین آدم‌هاست؛ کارهایی که کرده‌اند، روابطی که داشته‌اند و صدها چیز دیگر. پس چیزی مجزا به نام تاریخ با هویتی مستقل وجود ندارد. اینکه می‌گویند تاریخ قضاوت خواهد کرد، حرف درستی نیست؛ آدم‌ها هستند که قضاوت خواهند کرد. توجه به این موضوع بسیار مهم است؛ زیرا در ادبیات گفتاری ما تاریخ به‌عنوان یک فرآیند یا موجودیتی است که هویتی مجزا دارد. فکر می‌کنیم تاریخ خود فی‌نفسه باعث یا مانع وقوع حادثه‌ها می‌شود، اما این‌طور نیست، ما انسان‌ها هستیم که همه چیز را به وجود می‌آوریم. ازاین‌رو باید بسیار مراقب رفتار و کردار خودمان باشیم. تاریخ درباره ما قضاوت نخواهد کرد، بلکه این آدم‌ها هستند که ما را در کرسی نقد و بررسی می‌نشانند و تأثیر رفتارها و کردارهای ما را مشخص می‌کنند. این است که درست رفتارکردن و اخلاقی بودن از اهمیت بسیاری برخوردار است. آدم‌ها در شبکه‌های پیچیده به یکدیگر متصل هستند و این اتصالات نهایتاً زمان حال، بلکه گذشته و آینده را نیز شامل می‌شود. شاید این ویژگی انسان‌ها باشد که آنها را در شبکه‌ای پیچیده از اتصالات قرار می‌دهد؛ اتصالاتی که لزوماً علی نیز نیستند و می‌تواند در آنها عدم قطعیت نیز وجود داشته باشد. لذا این موضوع، نقش آدمیان را در گذشته و حال و آینده بسیار مهم می‌نمایاند.

اما چرا تاریخ آدمیان تا به این اندازه پیچیده بوده و تأثیر آدمی در این

• تعداد مراجعه کودکان مبتلا به آنفلوآنزای فصلی نسبت به ماه‌های گذشته بسیار زیاد بوده و ظرفیت بستری بیمارستان ابوذر اهلواز تکمیل شده است. امسال یک بیماری آنفلوآنزا شدیدتر شده و پیش بینی می‌شود تادی‌ماه ادامه داشته باشد. عکس:میلاد حمادی/تسنیم

ساختار پیچیده می‌تواند تا مدت‌ها ادامه یابد؟ برای پاسخ به این پرسش ببینیم تأثیر آدمی چگونه خواهد بود؟ آیا صرفاً یک کنش و واکنش است؟ یا فراتر از آنها؟

در علم تاریخ کمتر به ویژگی‌های انسانی در تغییر مفهوم زمان توجه شده است. در علم تاریخ، زمان ایزه‌ای است خطی که همه چیز در قالب آن اتفاق می‌افتد. درست است که دیگر شاید روح هگلی تاریخ به‌عنوان موجودیتی مجزا مورد پذیرش نباشد، اما در برخورد با وقایع تاریخی کماکان زمان از دید نیوتنی آن به کار گرفته می‌شود. نیوتن به زمان ماهیتی مطلق بخشید. از نظر او زمان و مکان هویت‌هایی مستقل از اجسام دارند. انگار اشیا درون زمان و مکان قرار گرفته‌اند و ما می‌توانیم

فارغ از بود و نبود اشیا، زمان و مکان مطلق داشته باشیم. پس درست است که با سقوط کمونیسم دیگر آن روح تاریخی مورد پذیرش نیست، اما مطلق‌بودن زمان کماکان وجود دارد و ما تابعی از حرکت زمان به جلو هستیم و چون بردار زمان از این منظر یک سویه است، بنابراین تاریخ انسان‌ها هم این‌گونه دیده و روایت می‌شود. باید توجه داشت که مفهوم زمان در تاریخ موضوعی اساسی است؛ یعنی نگرش ما به تاریخ منوط به رویکرد ما به مقوله زمان است. اگر ما زمان را خطی درک کنیم، تاریخ را هم خطی خواهیم دید.

اما به دلایلی که خواهیم گفت، تاریخ مقوله‌ای خطی در ذهن آدمیان نیست. اولاً از منظر فیزیک مدت‌هاست مفهوم زمان مطلق نیوتنی رد شده است. نظریه نسبیت نه‌تنها بیان کرد که زمان مقوله‌ای نسبی است، بلکه هویتی مجزا نیز نداشته و در ترکیب با مکان، فضا-زمان را به وجود می‌آورد. پس نمی‌توانیم همان دید برداری را به وقایع زمانی داشته باشیم. نکته مهم بعدی وجود انسان است. تاریخ را انسان می‌سازد و مهم‌ترین مشخصه انسان بیولوژی اوست. این بیولوژی شامل درک او از زمان نیز می‌شود. به سخن دیگر درک انسان از زمان لزوماً منطبق بر زمان فیزیکی نیست. درک انسان از زمان تابعی از شرایط بدنی-ذهنی وی باشد. بر این اساس، انسان تاریخ زمانمند را به شکلی دیگر و متفاوت از زمان‌بندی فیزیکی درک می‌کند. ترتیب وقایع و اهمیت آنها از دید انسانی می‌تواند با دید مورخان تفاوتی ماهوی داشته باشد. همین که ما می‌توانیم در گذشته‌ها غور کنیم یا به آینده فکر کنیم، همه و همه ناشی از ماهیت بیولوژیک انسانی ماست.

پس اگر رویکردی طبیانه به معنای در نظر گرفتن تمام عوامل و ویژگی‌های انسانی به تاریخ داشته باشیم، آنگاه باید در ترتیب زمانی وقایع و نیز ارتباط آنها با یکدیگر بازنگری جدی کنیم. این رویکرد کنش انسان‌ها را بسته به درک آنها از زمان و مکان تعریف می‌کند. زمان و مکانی که خود انسان‌ها به وجود می‌آورند و خود تاریخ به‌عنوان پدیده‌ای مستقل هیچ نقشی در به وجود آوردن آن ندارد.

اتفاق خوانی

جشن هالووین کره‌ای و ۵کشته ایرانی

پنج ایرانی نیز در جمع کشته‌شدگان کنسرت کی‌پاپ در سنول هستند. این اولین برنامه پس از همه‌گیری کرونا در پایتخت کره‌جنوبی بود که منجر به کشته‌شدن ۱۵۱ نفر و ناپدیدشدن بیش از سه هزار نفر و زخمی شدن حدود ۸۰ نفر شد. مقامات کره‌جنوبی اعلام عزای عمومی کردند و به دنبال دلیل این حادثه هستند. بنا بر اعلام مقامات کره‌جنوبی، در میان کشته‌شدگان دست‌کم ۱۹ تبعه خارجی نیز بوده است که شامل افرادی از ایران، چین، ازبکستان و نروژ می‌شد. سفارت جمهوری اسلامی در کره‌جنوبی با صدور اطلاعیه‌ای، درگذشت پنج نفر از ایرانیان مقیم این کشور، در حادثه جشن هالووین در شب شنبه هفتم آبان ۱۴۰۱ در سنول را تسلیت گفت. اجسامی فوت‌شدگان ایرانی در این حادثه ناگوار آفاق راست‌منش، علی پراکند، ریحانه‌سادات آتشی، سمیه مقیمی‌نژاد و علیرضا اولیایی اعلام شده است؛ هرچند این سفارت‌خانه پیش‌تر تعداد کشته‌شدگان را چهار نفر اعلام کرده بود.درحال حاضر مقامات کره به دنبال پیداکردن دلیل این اتفاق هستند.

مقامات سنی‌ان‌ان ده‌ها هزار نفر که بیشتر نوجوان و جوان بودند، به مناسبت هالووین به سمت یک کلوب شبانه سرازیر شده بودند اما تصاویر و ویدئوهای منتشرشده در رسانه‌های اجتماعی حاکی از حضور جمعیت عظیمی در یک کوچه باریک است که به هرج‌ومرج تبدیل شد. جمعیت حاضر آن‌قدر فشرده بود که حتی نفس کشیدن نیز دشوار بود.

یکی از شاهدان حادثه که توسته بود به داخل ساختمانی دیگر فرار کند، گفت: «ناگهان برخی از شرکت‌کنندگان شروع به هل‌دادن یکدیگر کردند و مردم جیغ می‌زدند.» رئیس اداره آتش‌نشانی معتقد است «احتمالاً ازدحام جمعیت علت اصلی وقوع حادثه بوده است و بسیاری از مردم روی زمین افتادند.»

مقامات درحال‌حاضر مشغول جمع‌آوری اسامی کشته‌شدگان و مفقودان و در تلاش برای شناسایی اجساد هستند. اما امکان شناسایی ۱۰ درصد این افراد وجود ندارد؛ چون زیر ۱۷ سال و بدون کارت شناسایی هستند. خانواده‌ها با نگرانی به بیمارستان‌ها و سردخانه‌ها مراجعه می‌کنند و به وقت محلی بیش از سه‌هزارو ۵۸۰مورد گزارش مفقودی دریافت شده است. یکی از سؤال‌هایی که درحال‌حاضر از مقامات کره می‌شود، نبودن پلیس و نیروی تأمین‌کننده نظم در این جشن است.